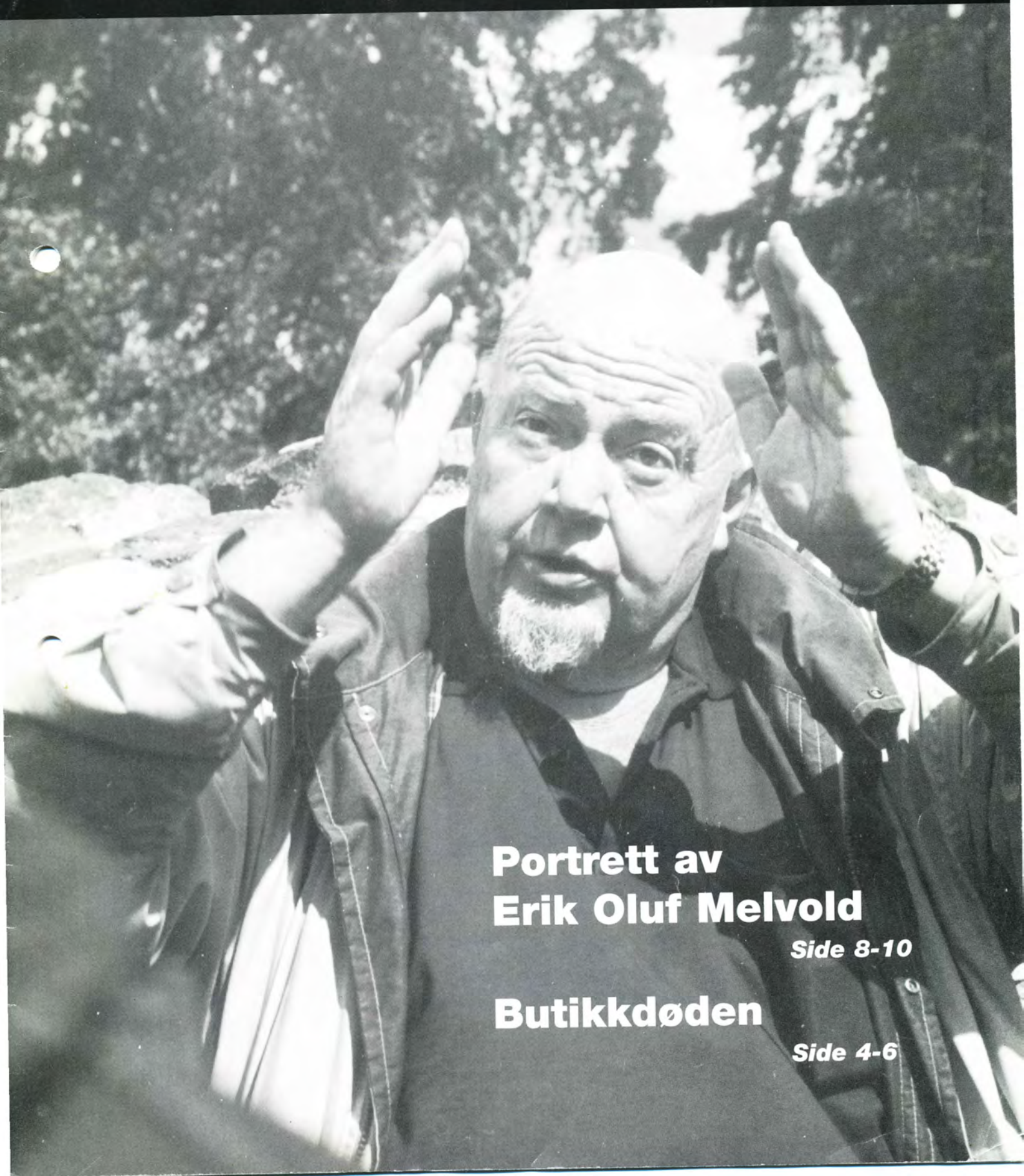


KAMPEN

Lokalavis for Kampen

22. årgang • Høsten 2000



**Portrett av
Erik Oluf Melvold**

Side 8-10

Butikkdøden

Side 4-6

Kjære leser!

Kampenposten lever! - For mange et naturlig budskap,- for oss i redaksjonen er det med stor glede og ingen selvfølge at vi denne høsten kan legge ut et nytt Kampenposten. Da midlene fra Miljøbyen Gamle Oslo tok slutt i 1999, så vi ingen framtid for bydelsavisa vår. Kampenposten er avhengig av potten vi får fra Miljøbyen for å kunne sette og trykke avisa. Derfor trodde vi at vi måtte legge ned. På vårparten i år kom imidlertid glad-meldingen om at et beløp likevel skulle tilfalle Kampenposten. Dermed håper vi at dette er begynnelsen på fortsettelsen for bydelavisa.

I dette nummeret har vi som vanlig variert Kampen-stoff. Du kan bli bedre kjent med privatpersonen og historikeren Erik Oluf Melvold, og på barnesida boltrer barna seg i middelalder-stoff.

Du kan også lese om Gunnar Ruud som har lagt ned slakterbu-tikken sin, og fortsetter med catering. Ruud er ikke den eneste som har lagt ned bedriften de siste årene, og dette setter vi lys på i høstens Kampenposten. Ellers skulle det være små og store nyheter for enhver Kampenbeboers smak.

God lesning!
Redaksjonen



LEDIG STILLING

Kampen Bydelshus A/L søker rengjøringshjelp
10 timer pr. uke fra 1. desember 2000.
Stillingen er et engasjement med varighet fram til 31.12 2001
og avlønnes i lønnsstrinn 10 til 20 etter alder.

Søknad sendes til:

Kampen Bydelshus, Bøgt. 21, 0654 Oslo innen 30.09.2000.

Spørsmål om stillingen kan rettes til:

Kampen Bydelshus A/L,
tlf. 22 68 45 02 eller til Gunnar Juliussen,
tlf. 22 68 42 56 etter kl. 17.00.

NYTTIGE NAVN OG NUMMER

KAMPENPOSTEN

Bøgata 21, 0655 Oslo
Tlf: 22 68 45 02

I REDAKSJONEN

Mette Larsen
Robert Lorange
Susanne Dommersnes
Camilla S. Skriung
Gro Aschim

Kampenposten takker alle
bidragsytere og alle annonsører

KAMPEN BYDELSHUS

Bøgata 21, 0655 Oslo
Tlf: 22 68 45 02

STYRET

Gunnar Juliussen
Ann-Inger Øyan
Øyvind Risberg
Mona Kalheim
Ellen Lühr
Elisabeth Sørli
Mona Gabrielsen
Bjørn Rønning
Janne Bryn
Biviana Piene

KAMPEL VEL'S STYRE

Solfrid Dimmen Hansen
Uno Holm
Kari Korbøl
Liv Sandvik
Torhild Strand
Kjetil Ingeberg
Jan Krefting

KAMPEN HISTORIELAG

Lone Klem
Sissa Lindquist
Kari Korbøl
Sverre Syvertsen
Jan Erik Nielsen
Greta Gulbrandsen
Stig Berg
Siri Bryn

KAMPEN BONDEGÅRDEN

Skedsmogt.23, 0655 Oslo
Lars (bonden)
Tlf: 22 19 70 71

KAMPEN KIRKE

Normannsgr 55, 0655 Oslo
Kirsti Aasen (sogneprest)
10.00 - 12.00 i hverdagene
Tlf: 22 19 88 89

Forsidefoto:
Susanne Dommersnes

Variert høstprogram på Kafe Kampen

Gruppen Bugg & Anlegg hadde 24. august gleden av å sparke i gang høstens kulturprogram på Kafé Kampen. Det er satt opp seks forestillinger av deres nye show "De ertet oss fordi vi var stygge og feite ... men se på oss nå!" i perioden frem til 3. sept.

Tekst: Gro Aschim

Foto: Susanne Dommersnes

Gruppens medlemmer var veldig fornøyde med lokalene og samarbeidet med Kafé Kampen. – Vi var ute etter et litt intimt lokale, og scenen var kjempfin til vårt formål, sier Kristin Øhrn Øvregaard, instruktør for Bugg og Anlegg.

Scenen i Kafé Kampen er faktisk nesten ny, og ble bygget på dugnad i løpet av tre junidager. Den er også et godt eksempel på gjenbruk, ettersom den er bygd av materialene fra baren som tidligere sto i dette rommet. – Det eneste nye er gulvet på scenen, forteller Paul Hoff Baltzersen, bookingansvarlig på kafeen. Salen er lydisolert fra resten av kafeen, og egner seg derfor godt til konserter.

Han kan også berette om et spennende høstprogram på Kafé Kampen. – Fredager er fast konsertdag. Den første fredagen hver måned er det



Per Rønningen, Trond Lenvik og Maia Dietrichson i Bugg & Anlegg moret publikum med sitt show "De ertet oss fordi vi var stygge og feite ... men se på oss nå!" på Kafé Kampen.

Kampenjazz. Ellers blir det variert musikk fra flamenco til rock og jødisk musikk.

Kafé Kampen Galleri

Kafé Kampen Galleri er et nytt konsept der unge bildende kunstnere får sjansen til å vise seg frem. Offisiell åpning av Kafé Kampen Galleri blir 1. september med en utstilling av Bente Andersen (maleri), Kari Anne Helleberg (skulptur) og Linn Jensen (maleri). Utstillingen vil vare til 1. november. Da kommer en ny utstilling med tre nye kunstnere. – Hver utstilling vil vare i to måneder, og slik vil Kafé Kampen

FRA KAFE KAMPENS HØSTPROGRAM:

- 08. sept.: Bjørneboe-aften m/Herman Finberg, Odd Risnes og Kåre Garnes.
- 15. sept.: Flamenco m/Candela
- 22. sept.: Tom Waits-aften
- 29. sept.: Eiolf
- 06. okt.: Kampenjazz m/Nymark Collective
- 13. okt.: Trio Tunell (jødisk musikk)
- 20. okt.: Tom Vespestad Experience (rock' n roll)
- 27. okt.: Eiolf
- 03. nov.: Kampenjazz

Galleri stadig presentere nye kunstnere, forteller Baltzersen.

– Dette blir bare kjempemessig, fortsetter han entusiastisk. – Etter min mening har Kafé Kampen det beste lokalet i byen! Det er ikke mange som kan skilte med restaurant, bar, galleri, konsertsal, cabaret-/teaterscene, selskapslokaler og kafé med terrasse – alt i samme lokale! Hvis du også får med at vi har fått ny kokk, burde folk på Kampen kjenne sin besøkestid!

Oppsetning av «Vår Frans av Assissi»

Over 30 skuespillere var det som sperret veien og laget en scene midt på Kampen for å framføre stykket «Vår Frans av Assissi» helga 26.-27. august. Oppsetningen var en del av 1000-års markeringen til Oslo by, og var et samarbeid mellom Det Åpne Teater og Gamle Oslo Kirkeforum. Støtte hadde oppsetningen fra institusjonen Fritt Ord, Oslo 1000 år og Norsk Kulturråd, opplyser prosjektleder for 1000-års komiteen Ragnhild Mærli til Kampenposten. Skuespillerne, som var hentet fra Nordic Black Theatre og NISS (Norsk Institutt for scene og studio) ble instruert av Barthold Halle. Middelaldermusikken var ved Vegard Lund, som hadde hentet musikere fra flere hold, alle spesialister på middelaldermusikk. Da Kampenposten var



innom torsdag, var det solgt 250 av 300 utlagte billetter, og Mærli var optimistisk

til billettsalget også resten av helgen.

(Tekst og foto: Susanne Dommersnes)

Slutt for slakter'n

... satser for fullt på catering



Dagfinn Ruud forteller om gråtende kunder etter nyheten om nedleggelsen av butikken.
(Foto: Camilla Skriung).

Etter 59 år stenger Gunnar Ruud AS dørene til butikken i Norderhovsgata.
(Foto: Susanne Dommersnes).

Etter nesten 60 års drift stengte Gunnar Ruud AS i sommer sitt butikkutsalgs på Kampen. Alle de sju ansatte i butikken mistet dermed jobben, og Kampen ble enda en lokalbutikk fattigere.

Tekst: Gro Aschim

Den tradisjonsrike kjøtt- og delikatessbutikk har holdt til i lokalene i Norderhovsgata siden Gunnar Ruud startet forretningen i 1941. Butikken ble på folkemunne kjent som "slakter'n på Kampen", en navn som strengt tatt var noe misvisende ettersom det aldri har vært noen slakter der. - Mange bruker begrepet slakter om en kjøttbutikk, forteller Dagfinn Ruud, daglig leder for virksomheten i dag. - Men dette tror jeg er en betegnelse som egentlig stammer fra Danmark.

Selv om butikkutsalget nå er nedlagt driver Gunnar Ruud AS virksomheten videre med eget pølsemakeri og kjøkken for ferdigmat - såkalt catering. Bedriften har fortsatt 30 ansatte, fordelt på pølsemakeriet, kjøkkenet og kontoret.

- Hva var bakgrunnen for nedleggelsen av butikken?

- Omsetningen sto ikke i forhold til kostnadene. Det kostet en del å drive på den måten vi gjorde, med mange ansatte og personlig service. Det ble rett og slett for dyrt å drive butikken, uttaler Dagfinn Ruud. - Vi opplevde vel også etter hvert at det ble for vanskelig å konkurrere med kjedebutikkene og kjøpesentrene. Samtidig har cateringdelen økt i de senere årene, og vi valgte altså å satse videre på dette.

- Er det først og fremst bedriftskunder dere satser på nå?

- Nei, sier Dagfinn Ruud, vi har faktisk veldig mange privatkunder. I tillegg har vi en del faste bedriftskunder. Vi opplever at vi har et godt navn, og cateringvirksomheten går stadig bedre.

- Hva med butikkens mange kunder på Kampen og ellers?

- De kan fortsatt kjøpe varer fra Gunnar Ruud. Forskjellen er at de må bestille på forhånd, forteller Dagfinn Ruud. - Så må de komme og hente varene i butikken. Mange av våre trofaste kunder handler nå på denne måten.

- Har dere fått mange reaksjoner?

- Ja, det har vi! Vi har hatt tilfeller med gråtende kunder i butikken. Spesielt en del eldre kunder synes det er leit at butikken forsvinner. De fleste skjønner likevel at vi ikke kunne drive videre uten å tjene penger, men jeg forstår at folk synes det er trist, sier Dagfinn Ruud.

- Da vi startet opp for en del år tilbake, var det fortsatt flere rene kjøttbutikker på Kampen, forteller han. Nå er det kun en ren kjøttbutikk igjen i hele Oslo. Gunnar Ruud var faktisk en av de siste kjøttbutikkene som forsvant. Men, sier han, samfunnet forandres hele tiden, og vi kan ikke stoppe den utviklingen.

Trist med nedlegging i lokalmiljøet

Vi spurte en håndfull «kampionere» hva de syntes om at en rekke bedrifter og butikker har forsvunnet fra Kampen de siste årene. Sist ute er altså Gunnar Ruud som nå har lagt ned butikkdelen. Vi spurte også hva folk trodde var årsaken til denne tendensen.

Tekst og foto:

Camilla Svendsen Skriung

Sverre Fjellberg, Brinken



-Jeg synes det er veldig trist når bedrifter som «Gunnar Ruud» ser seg nødt til å legge ned. Særlig for oss som bor her på Kampen. Ruud var både en nærbutikk og en spesialforretning - og de er det ikke mange av i dag. Jeg har alltid handlet der. Det er vel de store selskapene og kjøpesentrene som «skviser ut» de små, tenker jeg. I tillegg kommer vel det at husleia har blitt høyere og trafikken mindre på Kampen i dag.

Jorunn Bekkby og Helene Klatran



-Det er klart det er leit når vi mister våre nærbutikker. For hver butikk som legges ned må folk ut av bydelen. «Gunnar Ruud» var et fint sted, sier Bekkby.

-Årsaken har nok mye med stengningen av alle trafikkårene inn til bydelen å gjøre. Det blir kryssende behov; lokalbefolkningen ønsker mindre trafikk, samtidig som mye av grunnlaget for næringen da forsvinner.

-Det er kanskje særlig synd for de eldre som gjerne handler nær der de bor, sier Klatran.

Det er i grunnen rart at de legger

ned, og ikke bygger opp nærmiljøet, slik de gjør på Grønerløkka. Kampen har jo blitt et meget populært sted å bo. Man skulle tro det var grunnlag for mer virksomhet, ikke mindre. For eksempel flere kafeer.

-Ja, Kampen blir kalt «Østkantens Beverly Hills», skyter Bekkby inn. Da bør man også ha et levende miljø. Men de store kjedene tar over alt. De små og mellomstore bedriftene forsvinner. Det er veldig trist.

Mortensen, Sonsgate



-Det er synd når vi mister slike steder som «Gunnar Ruud.» Det var et ekstra fint tilbud til folk. Et møtested som burde vært opprettholdt. Man må ha kontakt med andre der man bor. Men det vel ikke lett med den sterke konkurransen. Uansett burde det vært prioritert fra sentralt hold å holde liv i den lokale næringen i bydelene.

Johannes Haugen, Norderhovgate

Unge Haugen ville helst ikke bli tatt bilde av. Men han har absolutt sine meninger om utviklingen.

-Jeg synes det er dumt at for eksempel «Ruud» legger ned. De hadde gode kjøttkaker der. Slike steder er viktige.

Ellers merker jeg ikke så mye til nedleggelsene.

Espen Gulbrandsen og Monica Grov, Norderhovgate



-Det er leit når nærbutikker blir borte, sier Gulbrandsen. -Jeg har handla hos «Ruud» i alle år. Det samme har moren min. Jeg savner butikken allerede. Det var i det hele tatt mange flere butikker her før, men de fleste har blitt lagt ned. Jeg tror det er hard konkurranse. De store kjedene tar over. Men det blir ikke det samme med Rimi, som med den lille lokale butikken. Der får du en helt annen service, de har tid til å snakke med deg - de husker til og med hva du heter, vet du.

Grov er helt enig. -Butikken blir også et sosialt sted. Det er faktisk viktig. Men i dag skal alt gå så raskt og effektivt og da glemmer man behovet for disse stedene.

Jordalblomsten AS

Hedmarksgt. 29, inng. Rolf Hofmoes gate. Tlf./fax: 22 68 53 14

Godt utvalg i blomster og gaver for høsten!

✳ Buketter ✳ Gaver ✳ Planter ✳ Kunstblomster ✳
✳ Dekorasjoner ✳ Brudebuketter ✳ Sorgbinderi ✳

Butikkdøden

Da jeg flyttet til Kampen i 1973 fantes fortsatt lokale forretninger på mangt et gatehjørne: Halvorsens kolonial, fiskebutikken på hjørnet Norderhovsgate - Kampensgate, bakeriutsalget i Nannestadgata nedenfor kirken, pøsekiosken til «Mor i bakken» og mange flere. Det var rett og slett mulig å få tak i det meste av dagligvarene et steinkast fra der du bodde. Og de som stod bak disken var kjente og kjære ansikter som alltid hadde tid til en prat.

Selvsagt har dette bildet forandret seg parallelt med næringslivsutviklingen ellers i bysamfunnet. Mann- og konebutikkene har for lenge siden blitt nedlagt. En periode senere dukket det opp nye småbutikker drevet blant annet av første generasjon innvandrere.

Situasjonen nå er at matvarenæringen i økende grad tas over av de store kjedene: RIMI, REMA, PRIX, MEGA, ol. Og denne utviklingen har siste årene også satt sine tydelige spor på Kampen.



Midt oppe i denne utviklingen har en av mine favorittbutikker - Gunnar Ruud's kjøtt- og delikatesseforretning - i alle år holdt stand. Med sin særskilt hyggelige betjening og alle de prima kjøtt- og delikatessevarene representerte den grunnlaget for mange velsmakende helgemener, og midt i uka stod alltid fars farsekaker på menyen.

Og så er det hele slutt. 1. juli var 50 års butikkeventyr over. Men heldigvis lever ferdigmatavdelingen videre, slik at det fortsatt går an å forhåndsbestille varer. Men butikken drives altså ikke lenger. Tusen takk for strålende innsats og gode minner.

Robert

Hårkammeret

Dame- og Herrefrisør

Bøgt. 10, 0566 Oslo (Vis á vis Kampen kirke)

Din frisør i nærmiljøet

Føler du deg grå og kjedelig etter sommeren?

Vi utfører alt innen hårpleie!

- Klipp • Farge
- Permanent
- Hodebunnsmassasje
- Napping og farging av vipper og bryn

Vi ønsker nye og gamle kunder hjertelig velkommen for råd og veiledning

Tlf. 22 57 13 73

Åpningstider: man - fre 10.00 - 17.00 Lør 10.00 - 14.00

Miljøbarnehage åpner på Kampen

Fra 25. oktober kan 44 barn tilbringe dagene i miljøbarnehagen Kardemomme. Barnehagen, som ligger mellom Kampen barnehage og Kampen Hageby, drives som et andelslag der foreldrene står som eiere. Initiativtaker Lise Jørstad er stolt over å kunne tilby et slikt pilotprosjekt.

Tekst og foto:

Susanne Dommersnes

Per slutten av august har 32 barn og foreldre meldt sin interesse for barnehagen som har reist seg i løpet av sommeren. Flere søknader strømmer stadig inn, og Lise Jørstad tror ikke det vil by på problemer å fylle opp kvoten. Foreløpig har hun flest toåring, med ett-, tre- og fireåringene tett på i antall. Femåringene er det ingen av foreløpig, og disse oppfordres til å søke plass i Kardemomme. De fem førskolelærerne og seks assistentene som er tilsatt, utgjør et meget kompetent team, sier Lise Jørstad.

Andelslag

Barnehagen er spesiell på flere vis, blant annet i måten den er finansiert på. I Kardemomme er det foreldrene som står som eiere og for driften av barnehagen. De betaler 5000 kroner hver som fungerer som et slags depositum, og som foreldrene får tilbake når barnet slutter. Dette er en nokså vanlig måte å drive barnehage på, ifølge Jørstad. Noen av foreldrene vil sitte i styret, og samlet sett vil foreldrene ha større innflytelse enn ved en kommunal eller privat barnehage.

Kardemomme barnehage er miljøvennlig på alle tenkelige vis, og følger et ENØK-program. Fra en varmpumpe med rør som er gravd hundre meter ned i bakken, blir barnehagen oppvarmet. Dette kalles bergvarme, og sparer 60-80 prosent av vanlig strømforbruk. I tillegg gjør solfangere i taket sitt til at varmen blir fanget opp og inn i barnehagen. Pilotprosjektet er støttet av Oslo Energi ENØK, Miljøbyen Gamle



Ved hjelp av bergvarme og solfangere på taket skal Kardemomme barnehage varmes opp. Andelsbarnehagen huser 44 barn som alle får topp miljøvennlige forhold.

Oslo og Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen (NVE).

Miljøvennlig

Kardemomme barnehage er miljøvennlig fra A til Å. Ved rengjøring brukes ingen kjemikalier, men vann og mikrofiberkluter.

- Det er vitenskapelig bevist at dette er mer effektivt. Rengjørings-systemet fjerner 99 prosent av bakteriene, mot 30 prosent reduksjon med tradisjonell vask med såpe og vann. Dette er gunstig for astmatikere, fordi kjemikalier ikke blir liggende på gulvet, sier Lise Jørstad. Hun sier videre at alt matavfall blir kompostert, gjennom en lukket bølge.

- Jeg er miljøinteressert selv, og vil gjerne at barna skal lære miljøansvar, sier Jørstad til Kampenposten. Også på et møte for foreldre som har meldt inn barna sine, var interessen for miljøprofilen stor, forteller Lise Jørstad, som selv har et barn som skal begynne i den nye barnehagen. Det er mest barn fra Kampen og Vålerenga som til nå er tatt inn i Kardemomme, men også noen barn fra andre bydeler har fått plass. Barnehagen kom som et initiativ fra en foreldregruppe for seks år siden, og har vært en omdiskutert sak i bydelen. Nå står imidlertid barnehagen snart klar til bruk, til glede for miljøbevisste og engasjerte barn og foreldre.

Frodig forteller



- Melvold er fast gjest på Kafe Kampen. (Foto: Camilla Skriung).

Da jeg ringte Melvold for å avtale sted for en prat, kom det ganske kontant og med stor overbevisning:

– Vi møtes på kafeen. Da jeg senere spør hvorfor det var så opplagt og greit, svarer han:

– Det er jo ganske så praktisk, da. Jeg tilbringer mye tid her. Kafé Kampen er et sted man som ugift og enslig (altså ikke ensom, presiseres det) treffer kjentfolk.

Og for folk på Kampen er Melvold en kjent og kjær skikkelse. Han er et samlende punkt. Man kan se han for seg som fortelleren som sitter ved leirbålet og forteller sagaer mens han innimellom ser megetsigende ut over forsamlingen, mens natten sakte blir til dag.

Bygdemiljø

Kampen har i det hele tatt et godt miljø. Og når jeg tenker miljø, så tenker jeg at det er på samme måte som med et bathus. Det krever noen generasjoner før det får den rette stemningen. Slik er det også med Kampen, sier Melvold.

– Hvorfor tror du det er så spesielt her på Kampen da?

– Det var en mye mindre dramatisk byfornyelse her. Befolkningen ble ikke skiftet ut på samme måten som den ble på Tøyen og Grønland. Folk ble boende, og da spesielt i blokkene fra 30-tallet,

«Jonsegårdene» som vi kalte dem, fra arkitektbrødrene ved samme navn. Dermed hadde Kampen et nettverk som ikke forsvant og som nye beboere ble en del av. Man kunne bygge videre på det gode miljøet. Kampen er nesten som en landsens bygd. Du er ikke ordentlig «Kampenianer» før du har bestemoren din herfra. Selv har jeg bodd her i 31 år – halve livet – men regnes fortsatt som en innflytter, ler Melvold.

Prissatt

Melvold ler i det hele tatt mye. Han snakker engasjert og med innlevelse. Jeg blir revet med når han forteller små historier fra et Oslo av en annen tid. Men også når han med stor iver viser ekte engasjement for byen slik den er i dag. Om Melvold kan man trygt si at han er en kunnskapsrik, aktiv og allsidig mann uten å bli tatt for å bruke klisjeer. Er det

Tekst: Camilla Svendsen Skriung

Foto: Susanne Dommersnes Sivertsen

noen som fortjener disse betegnelsene, så må det være han. Mange er det også som har ønsket å hedre Melvold for sin innsats for Oslo.

-Ja, jeg har fått tre storslagne priser. Og det er klart jeg føler meg beæret, det ville være hyklersk å påstå noe annet. Det er gøy å bli satt pris på, bokstavelig talt, ler han.

Men Melvold blir ikke blærete og høy på pæra av den grunn. Han er liksom ikke typen til det. Han har en umiddelbar positiv utstråling som sikkert mange har lagt merke til opp gjennom årenes løp. Noen mennesker er sånn; de gir mye av seg selv og sin kunnskap uten å gi inntrykk av å ville belære deg. For Melvold må det ha vært en god egen-skap, skolemann som han er.

Bærer av fortellerkraft

I dag jobber Melvold på det syvende året som pedagogisk veileder for Osloskolene. Men karrieren startet han allerede som 29-åring da han overtok rektorstillingen etter Mosse Jørgensen ved Forsøksgymnaset. Der jobbet han i ti år, før han gikk videre til skole i Groruddalen og på Fagerborg. Nå er han altså veileder, og tar barn og unge med ut på en reise i historien så ofte han kan. Hele 4700 lærere og elever har til nå dratt nytte av Melvolds rike historiekunnskap. Og hvor mange av Oslobefolkningen som ellers har vært med på vandring, har ikke Melvold tall på en gang.

-Hvordan klarer du å holde så mange ulike mennesker i ånde gjennom byvandring på byvandring?

-Du må fortelle en spennende historie. Og så må du ta utgangspunkt i noe konkret. Men det er stor forskjell på hva jeg forteller en andreklasse og en klasse på videregående skole for eksempel. Det er en balansegang det kan være vanskelig å gå. Det må ikke bli for enkelt, men heller ikke for teoretisk. Men jeg tror jeg

har funnet en god måte nå, etter å ha prøvet og feilet en stund. Jeg kan ta med en vestkantskole til Tøyen, til Gråbein-gårdene, og vise hvordan de faktisk levde. Jeg kan ha forelesninger for litt eldre ungdom om hvordan det var å være fattig eller hvordan det var å være kvinne i ekteskapet. Jeg forteller gjerne om de forskjellige kvinnelige pionerene, slike som Katti Anker Møller, om mødrekontorene, om kampen for kvinnestyrt og billig prevensjon. Om boligforholdene før i tiden, eller om den høye dødeligheten - det er et uendelig skattkammer av historier å ta av.

Lars og Andrine

Mange som har vært med på Melvolds byvandring har stiftet bekjentskap med Lars og Andrine som levde i 1887. De er konstruerte skikkelser, men får liv når Melvold forteller om dem.

-Ja, det er veldig greit å ha en fiktiv familie å snakke om. På den måten kan jeg få frem flere ting på en gang. Jeg snakker ofte om navneskikker for eksempel. Visste du at familier hadde en tendens til å nummerere barna sine? Slik at de ble hetende «Syver», «Otto», «Nilia», «Tilda» - jeg har til og med hørt om navn som «Elvenia». Ofte så snobbet foreldre oppover og kalte barna sine fine navn som hørtes fornemme ut. Eller man gjorde om sitt eget navn. Til mellomnavn som Fearnley eller von der Lippe. Fint og flott.

Melvold lager også temahefter til bruk både for lærere og elever. De neste ut i rekken skal hete «Badeengler» og «Tjenestepiker». Førstnevnte passer jo bra i disse tider som de kommunale badene stadig legges ned.

Identitet

Hva er det med historien som fascinerer Melvold slik, kan man undre seg. Og mannen bruker ikke mindre enn «Vredens Druer» av Steinbeck som referanse.

-Banken tar slektsgården fra familien, da kona på gården sier noe sånt som «Åssen kan vi veta at vi er vårs uten historie». Det har noe med identitet å gjøre,



- Ved ruinene på Sørenga, en ivrig forteller.

påpeker Melvold. Uten identiteten som historien gir oss, er vi som fettperler på en nokså tynn suppe. Historie er meningsfullt, det setter en selv inn i en sammenheng. På den måten vet du at du ikke er alene hverken på det horisontale eller det vertikale nivå.

-Men ikke alle tenker sånn, innvender jeg.

-Det er sant. Historie er et vanskelig fag. Det er veldig avhengig av læreren. De kan også drepe all interesse. Men selv om man kan påstå at man ikke kan lære så mye av historien, sier den uansett mye om det å være menneske, hva som skjer med oss ved en forandring. Hvordan det går an å styre mekanismer. Selv mener jeg at historien ikke gjentar seg, men at det går an å se visse mønstre og tendenser. Vi må passe oss for å miste mye verdifull kunnskap. Vi er ikke så flinke i dag til å overlevere viten til neste generasjon. Ting går altfor fort, sier Melvold.

Samfunnsengasjert

Melvold begraver seg ikke i historien uten å titte opp og se hva som skjer i dagens Oslo. Han har vært engasjert på mange fronter siden han for førti år siden nektet militæret og jobbet i Sivilarbeidernes Hovedsekretariat. Nå har han ingen formelle verv og synes det er veldig deilig.

-Som politiker blir man som et ekorn i løpehjul; det er aldri en ende på saksdokumentene, sukker han. Nå kan jeg

Erik Oluf Melvold, født den 17. april 1940 på Vangsåsen ved Hamar.

Vokst opp på Skillebekk og Frogner. Rektor ved Forsøksgymnaset da han var 29 år, som nummer to etter Mosse Jørgensen.

Bystyrerepresentant for SV fra 1976 til 1988.

Bygningsrådet i 16 år.

Fortsatt aktiv i Oslo Byes Vel

Priser:

1991 St. Hallvardsmedaljen.

2000 Kampenprisen.

2000 «Bypatrioten».

gjøre ting mer som overskuddsprosjekter. Det er veldig gøy.

Inntil for ni år siden satt Melvold i Bystyret for Sosialistisk Venstreparti der han da hadde sittet i hele tolv år. I tillegg har han vært med i Bygningsrådet. I Oslo Byes Vel er han fortsatt svært engasjert.

-Jeg har lært mye om byen og menneskene i den på denne måten, sier han. Og jeg har lært at et menneske ikke nødvendigvis er dårlig moralsk og markstukket, bare fordi det representerer et annet parti. Og så kan jeg nå mye om byplanlegging og har vært med på å stemme mot de verste prosjektene. Jeg var aktiv under byfornyelsen og bivånet hvordan enkelte prøvde å sko seg på spekulasjon i eiendommer og deres forfall. Jeg har kjempet en nytteløs kamp mot ødeleggelsen av hele Grønland/Vaterland-området med det uringule Galleri Oslo, krematoriet Oslo City, stemjernnet Oslo Plaza og det grusomme Postgirobygget. Og nå kommer Arbeiderpartiet med forslag om boligblokker på tredivetasje! I det samme området. Fordi det jo er så stygt fra før. Det er som å ville fordrive Satan med Belsebub, sier Melvold mektig forbannet. Han er ikke redd for å ta i bruk et saftig språk og kommer stadig med innlegg i debatten om hvordan Oslo skal løse boligkrisa denne gangen.

Tredje boligkrise

-At det er et økt press på byen er nemlig ikke noe nytt, presiserer en nå heftig engasjert og gestikulerende Melvold. Og her kommer historiekunnskapen til nytte.

-I 1880/90-åra løste vi dette ved å bygge så tett at det var et mareritt. Vi fikk noen trange sjakt av noen gårdsrom. Senere var vi nødt til å rive mange av disse husene for å få luft og rom.

På 1970-tallet var det en kraftig økning i befolkningen. Denne gangen løste byens politikere det med å bygge helt uforsvarlig. Eksempler er blokkene på Ammerud, Stovner og Enerhaugen. Skal vi nå for tredje gang gjøre noe dumt, nemlig å bygge i tretti-førti etasjers høyde?

Denne type ting opptar Melvold veldig. Han er opptatt av det estetiske ved boligpolitikken, men også det sosiale.

-Sosial boligbygging er et dødt begrep. Det brukes ikke lenger, men bør innføres igjen. Det vil si at vi bygger boliger med en minstestandard til en billig penge. I indre øst har en tredjedel av befolkningen problemer med å bo. Det er uhorvelig.

Tendensen vil snus

Melvold tror ikke presset på boligmarkedet vil være «herfra til evigheten» som han sier.

-Nei, tendensen vil snus til en større vektlegging av distriktene. Med den nye teknologien kan man være mer uavhengig av sted. Men jeg er bekymret for panikk løsninger i Bystyret nå. De skal vise seg litt, tror jeg. «Tør du, så tør jeg, ta kontroversielle standpunkt» Litt sånn.

For Melvold finnes det løsninger.

-Mer penger til Husbanken for eksempel. Og bygge ut de tomtearealene som er mulig. Kanskje til og med tvinge eiere til å bygge på ubrukte tomter. Og selvsagt bruke havneområdet bedre. Og ikke minst: bygge mer konsentrert i trafikkknutepunkter.

Melvold har ingen planer om å gi seg med det første.

-Nei, nå det jo bare morsomt. Jeg klarer ikke la være å engasjere meg. Sånn er det bare. Og når jeg ikke er med i den offentlige debatten, sitter jeg hjemme og fyller opp kunnskapsbanken med bøker. Jeg er bibliofil, skjønner du. Samler på førsteutgaver av bøker om Oslo spesielt det forrige århundre. Og førsteutgaver av Henrik Wergeland. Jeg reiser på lange reiser i bøkene mine.

Spennende oppvekst

Melvold kan fortelle om sin egen oppvekst like spennende som han forteller om «han Lars» og «hu Andrine». Faren var innflytter fra Hamar og moren en ekte Oslojente. Moren var 39 år og høygravid den skjellsettende datoen 9. april 1940. Det var ikke trygt å være i Oslo og onkel Albert kjørte henne til fylkessykehuset på Hamar. Men fronten trakk seg stadig nærmere og den 17. april ble Erik Oluf født i en kjeller på Vangsåsen med kamper rett i nærheten. Han har fortsatt arr etter tanga som ble brukt.

Oppveksten hadde Melvold på vestkanten i Oslo.

-Jeg husker godt krigsårene. Jeg



- Melvold har gitt mang en Osloborger et glimt inn i vår historie

husker den store eksplosjonen på Filipstad i -43, jeg husker at flyalarmen gikk hele tiden og at vi måtte ut av senga og ned i kjelleren midt på natta. Jeg har fortsatt problemer med å sove i helt mørke rom og har mareritt den dag i dag om svarte himler med fly over, innrømmer han.

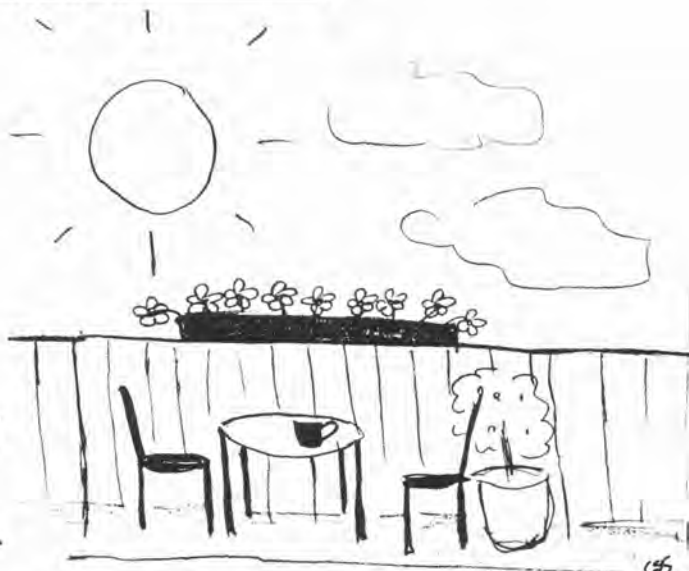
-Jeg kan godt forstå at barn fra krigssoner sliter i dag.

Da Melvold hadde avsluttet artium ved Frogner skole (dagens Nissen) i 1958, var han medlem av Unge Høyre. - Det var min ærlige overbevisning. Mange partier på venstresiden, også av i dag, har en stor grad av verdikonservatisme. For meg var Høyre rett den gangen. Jeg begynte på Oslo Handelsgymnas med tanke på å havne på Handelshøyskolen i Bergen. Men jeg fikk hele denne tankegangen i vrangstrupen. Det handlet bare om personlig vinning i mine øyne. Løsningen ble en form for flukt; over til norrøn arkeologi, noe helt annet kan man si.

-Hadde jeg valgt økonomien som karriere hadde jeg nok ikke bodd på Kampen i dag, men på Holmenkollen med en redselsfull kone, hytte og hund. Det var flaks. Nå bor jeg her, med utsikt over parken og hele verda.

Livet med balkong

Det var den sommeren livet tok en ny retning. Livet ble faktisk et par hakk bedre. Alt på grunn av en fire kvadratmeter stor utstikker på blokka.



Allerede på høsten gledet vi oss. På vårparten begynte vi å vente utålmodig på at vedhengene skulle ta sin form. Men det tok sin tid. Vår utålmodighet vokste i takt med forlengelsen av byggeperioden, men så, endelig en dag var den første balkongrekka klar!

Plutselig hadde vi oversikt over menneskene. Muligheten til å lage detaljerte skjemaer over naboens gjøremål var til stede, og anledningen til å by på et par ord eller et grillmåltid langt større enn noen gang tidligere. Samtidig meldte et visst behov for diskresjon seg, men det har vi i grunnen taklet bra, vi nybeslätte balkongeiere.

Langsomt krøp vi ut av skallene våre, mens vi dekorerte våre respektive balkonger med busker, blomster og

hagemøbler. På de få metrene kunne vi plutselig gjøre det meste; nyte livet fra hengekøya, dyrke egne vekster, innta måltider, slikke sol og holde fester. Verden lå åpen for oss.

Det hersket sydlandsk stemning på Kampen denne første sommeren. Mens telys spredte diskrete lysstråler ut i nattemørket, satt vi på våre fire kvadratmeter og nød livet. Eller vi nød en god kopp kaffe og dagens verdensnyheter en onsdags formiddag. Da vi, etter å ha lagt ut om den fantastiske balkongen til venner og kjente i ukevis, endelig presenterte vidunderet, kunne vi ikke unngå å legge merke til små, overbærende smil.

Så dette er altså vidunderet, sa smilene, og vi skjønnte at opplevelsen av romforlengelsen kanskje var større for eieren

enn for gjestene. Men det er da også det viktigste, etter vår mening. For den gjengse Kampianer er det skapt en ny tidsdeling. Vi snakker om før og etter balkong. Vel tok ikke sommeren av dette året, men for oss fløy gleden opp i ansiktet som en virrende sommerfugl, hver gang tankene penset inn på den lille velstandsvorta. Eller når vi tenkte på veska som tidligere måtte fylles med mat, teppe, telefon og lesestoff hver gang sola skulle oppsøkes. Veska stod mye i kottet denne sommeren.

Da vi kom med uttalelsen «Livet er virkelig blitt bedre etter at balkongene kom», lo redaksjonen hjertelig. Men innerst inne vet de at vi har rett. Livet er blitt bedre. Og balkongen har skylda.

S.D.

Kampen's Blomsterverksted

Buketter - Dekorasjoner
Brudebuketter - Sorgbinderi
Romdekorering - Planter

Bringer i Oslo og omegn
Tre ganger daglig

Bøgata 6 - 0655 Oslo
Tlf. 22 19 69 85

Det gjelder bilen din!

Vi gir bilen din rustbeskyttelse med TECTYL - i et av Nordens mest moderne anlegg for rustbeskyttelse.

Tectyl
MOT RUST

10 års
garanti på
behandling
av ny bil

3 års
garanti på
behandling
av brukt bil

Autorisert
Tectyl
Verksted



22 67 64 53
22 67 63 12

**Kampen
Antirustsenter**

ODD STEEN, SKEDSMOGATA 24, 0655 OSLO, V/ENSJØ T-BANE

Høye tanker om Kjempedagene

... hva er det?
hvem er de for?

hvem lager Kjempedagene?

Kjempedagene er bydelsdager på Kampen.

Kjempedagene er for alle beboere på Kampen, for alle «ikke-beboere» på Kampen.

Kjempedagene lages av de som vil lage dem. Det er Kampen Bydelshus som står bak kulturproduksjonen.

Hva vil vi med Kjempedagene da? Vi vil vel ha det gøy sammen, gjøre noe fint for hverandre og kanskje vise bydelen fram som den perlen den er.

Kjempedagene har vært arrangert i mer enn 20 år.

Årets Kjempedager var en suksess på tross av at overskuddet var labert (49 kr.).

Men komiteen, som besto av alt for få, og styret i Kampen Bydelshus var fornøyd med utviklingen.

Kjempedagene er ment å være for alle i alle aldre uansett kjønn og legning.

Til neste års Kjempedager bør vi

sette sammen en komite allerede i november.

Denne bør være godt blandet hva alder og interesser gjelder. Målet er å utvikle et arrangement der både bestefar og barnehagebarna er fornøyd. Der de kan klø seg litt på magen og smile tilfreds med en nylig opplevelse, det være seg en konsert, et dukketeater utendørs eller gjøglere som roter rundt i gatene.

Det hadde vært fint med flere arrangementer som er myntet på ungdommen, dvs. aldersgruppen fra 12 til 18 år. Kan noen trylle fram en utescene med hiphop og breakdance? Eller en skaterampe? Uansett så trenger vi innspill fra ungdommen. Kanskje man kunne laget en ungdomskomite som består av ungdomsskoleelever fra Jordal ungdomsskole?!

Kjempedagene er basert på frivillighet og idealisme.

Frivillighet og idealisme har de færreste tid til om dagen.

Men hva med idealisme man kan ta med barna på? Hva med å sette opp f.eks. Barnas Amatørteater eller et sangkor i borettslaget etc.

Er det ikke noen voksne på Kampen som drømmer om å starte noe da?

Om å være primus motor?

Da kan Kampen Bydelshus disponeres til øvinger og generalprøver, kanskje Kampen Frivillighetssentral kan hjelpe til med folk, og med søknader om midler.

Mulighetene er mange. Og kampen for kulturen trenger deg og dine ideer!

Og det er for mange av oss som brenner inne med «de enkleste» drømmer.

Det er lov å bry seg, både om og med, nærmiljøet, og om Bydelshuset og om Kjempedagene.

De som måtte ønske å bidra eller ønsker å realisere «hva som helst» ring Kampen Bydelshus 22 68 45 02, legg igjen beskjed på svareren og du vil bli informert og innkalt til et uformelt kjempekomite møte i høst.

*Mvh Tatiana
Kampen Bydelshus
tidligere daglig leder*

Glimt fra Kjempedagene

Også vannspeilet ble scene under Kjempedagene

Angorakaniner på KØBB





*Kampen Janitsjar åpnet
Kjempedagene.*



*Åpen dag på
Kampen Økologiske
Barnebondegård.*



1000-års trær

To eiketrær har barna i Kampen barnehage fått, og trærne plantet de i mai. Sammen med Det norske Hageselskap har Landbruksdepartementet under aksjonsnavnet «1000-års treet 2000» delt ut 29 trær til beboere og ulike organisasjoner i Gamle Oslo. Aksjonen melder om stort engasjement for det nære uterom etter treutdelingen.

(Tekst og foto: Susanne Dommersnes)

Alle foto: Susanne Dommersnes

Årsmøte

Styret i Kampen Bydelshus A/L inviterte alle andelseiere til årsmøte 13. juni 2000.

På grunn av sykdom ble årsmøtet avholdt noe senere enn vanlig, men oppmøtet og interessen for å være med i styre var likevel stort.

Det nye styret ble derfor valgt utvidet fra 5 styremedlemmer og 2 varamedlemmer til 8 styremedlemmer og 2 varamedlemmer. Vedtektene neste år vil derfor bli foreslått endret på dette punktet.

Mette Larsen, Turid Larsen og Robert Lorange hadde ikke anledning til å stille til gjenvalg, og takket derfor for seg etter mange års innsats.

Oppgavene for det nye styret blir blant annet å

videreutvikle kulturaktivitetene i bydelshuset, og å sikre husets drift, økonomi og vedlikehold best mulig.

Navn på medlemmene i det nye styret er presentert på side 2.

Styret i Kampen Bydelshus ønsker mange innspill og ideer fra alle som bruker Bydelshuset og ifra noen av de rundt 450 andelseierne. Kampen Bydelshus eies av andelslagets eiere, og det er viktig og svært ønskelig at flere av dere som bor på Kampen kjøper et andelsbrev.

Ta kontakt med kontoret i Kampen bydelshus i Bøgata 21 og meld din interesse.

Kampen-gutter feiret 50 års-jubileum



Navnene på gutta i Kampens park er fra venstre: Roger Gulbrandsen, Knut Fossum, Paul Trandem, Willy Olsen, Hans-Petter Reppen, Folke Sundquist, Kjell Rolvang, Rolf Slåstad og Bjørnar Arnebrott. Ragnar Sørensen er dessverre gått bort.

For 50 år siden gikk et kull av lærer Hodnes gutter ut fra Kampen skole. Dette ble markert i høst med en hyggelig sammenkomst på Rica Helsefyr Hotel. Det var mye å minnes, så praten gikk livlig til langt ut i de små timer.

De første fire årene av vår skolegang var nok litt spesielle, tyskerne hadde jo tatt skolen vår. Vi var 27 gutter i klassen, og Betanien på skrå over bydelshuset ble vårt første tilholdssted i 1942. Deretter like nedenfor, i et gammelt hus tilhørende Kristi menighet. Så fulgte arbeidsstuen nesten nederst i Normannsgaten, biblioteket på Grønland og sakristiet i Kampen kirke. Til Kampen skole kom vi først i 1946.

Dagen etter jubileumsfesten var det rusletur på Kampen i nydelig høstvær. Etter å ha lagt blomster på minnestøtten over de falne fra Kampen skole fra siste krig, vandret vi rundt på Kampen og riktig gjenopplevet gamle trakter. Det var nok et langt mer velfrisert Kampen enn det vi husket fra vår barndom, men det var fint å se hvor velstelt det er overalt. Gledelig var det også å se hvor lite det er som er forandret på øvre Kampen, og de forandringer som er gjort, er utført med nensom hånd.

I det som vi husker som renseri, fant vi bydelshuset med Kafé Kampen. I det fine høstværet nøy vi der kaffe og varme eplekake med krem på den fine terrassen.

Jo, det var en minnerik og hyggelig helg sammen med gamle skolekamerater. Er det rart vi er begeistret over å ha vokst opp i en slik sjarmerende og spennende bydel. Innehaversken av et antikvariat som en gang fantes på Kampen, sa en gang til meg: «Jeg har aldri truffet så mange patrioter som i denne bydelen». Og et utsagn fra en av gutta under rusleturen: «Hvem andre kan vel skilte med å komme fra en bydel med to pissoarer». Begge eksisterer fremdeles, det ene testet og godkjent under rusleturen. Så er det bare å se fram til, og glede seg til neste klassetreff.

Hans-Petter Reppen

HEI KAMPENBEBOER!!

NY ELLER «GAMMEL»

Har du lyst til å være med på å bestemme hva **Kampen Vel** skal arbeide med for å gjøre Kampen til et attraktivt sted for oss alle? Har du nettopp flyttet hit? Da ser du kanskje noe vi andre ikke har oppdaget som vi burde forandre på. Vi som har bodd her en stund ser ikke alltid så klart; som kjent ser man ikke skogen for bare trær.

Meld deg inn i **Kampen Vel**, si ifra om du vil gjøre noe aktivt. Vi trenger nettopp deg!

☐

Ja, jeg vil melde meg inn i **Kampen Vel**, Bøgata 21, 0655 Oslo

Navn

Adresse

Telefon

☐

Batteriene er fulle, så jeg blir gjerne med aktivt når det trengs.

Skriv tydelig!

Kafé Kampen

Bøgata 21 0655 Oslo Tlf. 22 68 29 10



Velkommen til oss!

Nå har vi alle rettigheter.

Konsert hver fredag kl. 21.00

ÅPNINGSTIDER:

Søndag - torsdag: kl. 12.00 - 24.00

Fredag - lørdag: kl. 12.00 - 01.00

Barnesida

Hei alle barn!

Denne gangen er det elever fra 1C og 4C som har tegnet og fortalt fra Middelalderdagene på Sørenga i mai. Dagene var en del av Oslo bys 1000-års jubileum, og her presenterer vi mange fine bidrag!

OSLO 1000-ÅR!!!

OSNEN

Vi har jobbet med utvandringen til Amerika. Vi har skrevet Amerika brev og tegnet tegneserier. Utvandrerne kom fra Gudbrandsdalen og kom til Kristiania (Oslo het det den gangen) for å reise til Amerika. De tok båt over til Amerika. Det tok ca. 2-3 mnd før de kom frem til Amerika. De gikk fra alle de kjente. Etter mange mange år sendte de brev hjem til Norge og penger for at de andre kunne komme til etter Amerika. Noen dro til Amerika.

Det ble en skoledag for oss 13/5-00 fordi det var tog fra Kampen til Sørenga. Vi sang Kampensangen. Vi gikk ikke med vanlig klær i toget. Guttene gikk med knebukser og strømper. Jentene gikk med skjort, kjole eller forkle. Det var mange skoler som var med. Alle skolene som skulle være med skulle opptre noe. Det var Gamlebyen, Kampen, Tøyen, Vahl, Lakkegata, Møllergata, Grunerløkka og Vålerenga som opptredte. Kampen hadde opptredt om krig. De kriget mot hverandre to og to. Vi fikk boller, brus og epler. Noen bærte flagg. Det var mange forskjellige farger på dem.



Susanne*

Oslo 1000-år
På skolen har vi hatt prosjekt om "Utvandringen til Amerika".
Vi har lært om forskjellige sanger, og vi har lært om de som hadde vært på båten fra 2 til 3 måneder.
Lørdag 13. mai gikk vi i tog fra Kampen til Gamlebyen.
Vi hadde kledd oss ut som de som utvandret til Amerika, vi hadde på oss gummiseler og klær. Da vi kom til Gamlebyen var det mange skoler som opptredte på scenen.



Oslo 1000-år

I denne uka har vi jobbet med utvandringen til Amerika.

Vi har laget en perm om temaet.

Lørdag 13. mai, gikk vi i tog fra Kampen til Sørenga. Det

var et stykke å gå. Da vi kom fram spiste vi matpakkene

vår. Vi fikk boller, brus og epler. Etter på var det

forestilling. Det var 8 skoler som var med. Det var:

Gamlebyen, Kampen, Tøyen, Vahl, Lakkegata, Møllergata, Grunerløkka og Vål'enga.

Jeg likte Møllergata best fordi de hadde kul musikk.

